

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПРАВО»

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

**08 ПРАВО
081 ПРАВО**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ

Освітня програма вводиться в дію з
01.09.2020 р.

Чернігів – 2020

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми «Право»

Програма була переглянута й оновлена у 2020 році

Кафедра права, філософії та політології

Протокол від «28 » серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри Олександр Чорний (Олександр Чорний)

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валентин Панченко (Валентин Панченко)

«28 » серпня 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма підготовки бакалаврів розроблена і затверджена на основі Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти України першого (бакалавського рівня), спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право». Зміни до освітньої програми зумовлені необхідністю узгодження змісту освітньо-професійної програми з положенням «Про освітню програму та гаранта освітньої програми в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка», затвердженого рішенням вченої ради та введене в дію протоколом від 24.12.2020 року № 436. Okрім того, під час реалізації ОПП були отримані відгуки стейкхолдерів, які були враховані при внесенні змін. Були здійснені зміни, які стосуються організаційних особливостей освітнього процесу, спрямованих на удосконалення фахових компетентностей, а саме: перерозподіл кількості кредитів між змістовними компонентами, зміна вибіркових компонентів на обов'язкові.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Єфремова Олена Петрівна – гарант освітньої програми, керівник проектної групи, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права, філософії та політології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
2. Лазаренко Алла Миколаївна – член проектної групи, кандидат юридичних наук, доцент кафедри права, філософії та політології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
3. Шеремет Олег Семенович – член проектної групи, доктор юридичних наук, професор кафедри права, філософії та політології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Додаються рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Якуба Галина Олександрівна, Голова Ради адвокатів Чернігівської області
2. Максименко Микола Іванович, директор Чернігівського НДКЦ МВС
3. Коверзnev Vadim Oleksandrovich, заступник голови Деснянського районного суду м. Чернігова, доктор юридичних наук, професор
4. Вовк Павло Іванович, заступник директора КП, «Чернігівський водоканал», депутат Чернігівської міської ради

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка; м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, 14013, Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського кафедра права, філософії та політології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший ступінь вищої освіти, бакалавр середньої освіти за професійною кваліфікацією «бакалавр права» в галузі знань 08 Право
Офіційна назва програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за спеціальністю 081 Право, галузь знань 08 Право
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитувальна інституція – Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна. Період акредитації – 2021 р.
Цикл/рівень	Перший бакалаврський рівень
Передумови	При вступі на базі ступеня «бакалавр» за іншими спеціальностями може бути визнано та перезараховано результати навчання, отримані в межах попередньої освітньої програми обсягом не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити на основі повної загальної середньої освіти підготовку бакалаврів права шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для здійснення професійної юридичної діяльності.	
Підготовка бакалавра права з глибокими фундаментальними знаннями, навичками професійної практичної діяльності, конкурентоспроможного, здатного будувати свою діяльність на основі планування, креативного та творчого підходу, партнерства у комунікації, та вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі у сфері права.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Галузь знань – 08 Право Спеціальність – 081 Право

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», сьомий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій. Освітньо-професійна програма надає можливості здійснення професійної підготовки юристів, які матимуть такі особливості як: високий рівень загальної та професійної підготовки, широка ерудиція, висока культура, гідні моральні якості, почуття обов'язку та відповідальності за доручену справу. Вміння поєднувати широку теоретичну підготовку з дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, природничо-наукового циклу, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін з практичними вміннями і навичками, постійно поповнювати свої знання, вдосконалювати професійну майстерність, комунікативність, організаційні здібності; володіння методами наукового аналізу правових явищ і методологією юридичної науки., уміння застосовувати одержані знання для вирішення конкретних складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері права.
Особливості програми	Програма дозволяє отримати глибокі знання держави і права та вміння використовувати їх у практичній професійній діяльності, з наступною спеціалізацією у галузях адміністративного, муніципального та господарського права. Практична підготовка передбачає проходження практик у судових та правоохоронних органах, органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах і в організаціях
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Спеціалісти із кваліфікацією бакалавра права можуть займати первинні посади в органах місцевого самоврядування, державної та виконавчої, судової влади, нотаріату, прокуратури, адвокатури, Служби безпеки України, внутрішніх справ, митної служби, в юридичних службах підприємств, установ, організацій, банків тощо.
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти у закладах вищої освіти і наукових установах України. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, консультацій, самостійного вивчення, виконання курсових робіт на основі нормативно-правових актів, підручників, посібників, періодичних наукових видань тощо

	<p>Програмою передбачено навчання із застосуванням методик максимальної активізації студентів під час занять шляхом виконання навчальних та дослідницьких проектів, творчих завдань, підготовки презентацій, рефератів, доповідей і повідомлень.</p> <p>До викладання залучаються висококваліфіковані викладачі та фахівці в галузі права. Під час навчання акцент робиться на актуальніх питаннях юридичної науки та практичної правореалізаційної діяльності. Стимулюється самонавчання студентів та групові завдання з метою придання навичок роботи у команді та самостійного пошуку вирішення проблеми. Практичні навички набуваються під час проходження практик.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання знань студентів здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка, яке передбачає поточний і підсумковий контроль, оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності (поточний, підсумковий контроль); індивідуальні проектні роботи, тестування, заліки, звіти про практику, творчі звіти, презентації, захист курсових робіт, письмові екзамени, атестаційний екзамен.</p> <p>Кожен із семestrів закінчується складанням заліково-екзаменаційної сесії, яка містить визначений навчальним планом перелік заліків та іспитів. Виробничі практики закінчуються захистом з виставленням відповідної оцінки. З метою визначення відповідності рівня засвоєння знань у випускників першого (бакалаврського) освітнього рівня проводиться підсумкова атестація, яка передбачає атестаційний екзамен.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня бакалавр щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам Освітньої програми здійснюється екзаменаційною комісією з відповідної спеціальності після виконання здобувачами у повному обсязі навчального плану.</p>
6 – Програмні компоненти	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі певної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>

	<p>ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК6. Навички використання комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.</p> <p>ЗК15. Прагнення до збереження навколошнього середовища..</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>СК2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.</p> <p>СК3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.</p> <p>СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>СК5. Здатність застосовувати знання зasad і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових</p>

	<p>інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, кримінальних покарань, реалізацію законних прав та інтересів засуджених і осіб, узятих під варту.</p> <p>СК 20. Здатність здійснювати кримінально-правову кваліфікацію кримінальних правопорушень.</p> <p>СК 21. Здатність застосовувати засоби, прийоми та методи збирання, дослідження, оцінки доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень.</p> <p>СК 22. Здатність кваліфікувати адміністративні правопорушення та відмежовувати їх від інших протиправних дій</p> <p>СК 23. Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності</p> <p>СК 24. Здатність визначати та аналізувати правову основу діяльності органів юстиції</p> <p>СК 25. Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість	<p>ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.</p> <p>ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.</p> <p>ПРН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.</p> <p>ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних)з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>
Дослідницькі навички	<p>ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.</p> <p>ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібнадопомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>

Комунікація	ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію. ПРН11. Володіти базовими навичками риторики. ПРН12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло. ПРН13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту
Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій	ПРН14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності. ПРН15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних. ПРН16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності. ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
Праворозуміння	ПРН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи. ПРН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права. ПРН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
Правозастосування	ПРН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки. ПРН22. Готовати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. ПРН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри. 100% викладацького складу мають наукові ступені та звання. Викладачі кафедри окремі дисципліни викладають на інших факультетах. Для реалізації практико-орієнтованого характеру освітньої програми передбачена широка участь фахівців-практиків у навчальному процесі, що обумовлює тісний зв'язок між теоретичною та практичною підготовкою.
Матеріально-технічне забезпечення	З урахуванням основних цілей освітньої програми для ефективної реалізації освітньої програми, використовуються аудиторії приміщення з

	мультимедійними засобами навчання. Комп'ютерні класи, спортивні зали.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Для дисциплін, які викладаються, розроблено навчально-методичне забезпечення: робочі програми навчальних дисциплін, методичні матеріали для проведення семінарських/практичних занять; дидактичне забезпечення: наочні дидактичні матеріали (схеми, кодекси); програми всіх видів практик, методичне забезпечення атестації. З метою розширення допуску для підвищення якості навчання створені електронні платформи в системі дистанційного навчання Google classroom.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Допускаються індивідуальні угоди про академічну мобільність для навчання та проведення досліджень в університетах та наукових установах України.
Міжнародна кредитна мобільність	Академічна мобільність здобувачів вищої освіти може здійснюватися на підставі укладення угод про співробітництво між іноземним або вітчизняним закладом вищої освіти та Університетом, за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти не проводиться

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Шифр за ОПП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумку контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
OK1	Історія України	4	іспит
OK2	Філософія, етика та естетика	4	іспит
OK3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK4	Іноземна мова	4	залік
OK5	Історія української культури	3	іспит
OK6	Історія держави і права України	6	іспит
OK7	Конституційне право України	6	іспит
OK8	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3	залік
OK9	Римське цивільне право	5	іспит
OK10	Юридична деонтологія	5	залік
OK11	Логіка	3	залік
OK12	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	залік
OK13	Теорія держави і права	6	іспит
OK14	Адвокатура та нотаріат в Україні	3	залік

OK15	Міжнародне економічне право	3	залік
OK16	Міжнародне приватне право	3	залік
OK17	Господарський процес	3	залік
OK18	Адміністративне право	7	іспит
OK19	Фінансове право	5	іспит
OK20	Трудове право	5	іспит
OK21	Цивільне та сімейне право	11	залік/іспит
OK22	Екологічне право	4	іспит
OK23	Міжнародне право	4	іспит
OK24	Кримінальне право	12	залік/іспит
OK25	Кримінальний процес	6	іспит
OK26	Цивільний процес	6	іспит
OK27	Господарське право	9	залік/іспит
OK28	Муніципальне право	6	іспит
OK29	Криміналістика	4	іспит
OK30	Господарські зобов'язання	4	залік
OK31	Курсова робота з цивільного, сімейного та господарського права	4	залік
OK32	Курсова робота з адміністративного, фінансового, муніципального права	4	залік
OK33	Курсова робота з теорії держави та права, конституційного права	3	залік
OK34	Виробнича практика у судових та правоохоронних органах	4	залік
OK35	Виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах і в організаціях	5	залік
OK36	Виробнича практика у правоохоронних органах, органах державної влади та місцевого самоврядування	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		174 кредитів	

Вибіркові компоненти ОП

BK1	Правові аспекти гендеру/Європейське антидискримінаційне законодавство	3	залік
BK2	Економічна теорія/Менеджмент і маркетинг	3	залік
BK3	Риторика/ Українська культура сім'ї і побуту	3,5	залік
BK4	Соціологія/Методологія соціологічних досліджень	2	залік
BK5	Історія вчень про державу і право/ Історія вчень про державу і права: нового, новітнього часу	3	залік
BK6	Етика та естетика/Філософія права	3	залік
BK7	Основи психології /Юридична психологія	3,5	залік
BK8	Основи медіаграмотності/Інклюзивна освіта	3	залік

BK9	Українознавство/Історія українознавства	4	залік
BK 10	Історія держави і права зарубіжних країн/ Історія держави і права країн Європи та США Х – ХХ ст.	5	іспит
BK 11	Конституційне право зарубіжних країн/Європейське конституційне право	3,5	залік
BK12	Земельне право/Основи землевпорядкування та кадастру	3	залік
BK13	Аграрне право/Основи аграрного законодавства	3	залік
BK14	Правове регулювання ринку цінних паперів/Правові основи діяльності фондового ринку	3	залік
BK 15	Житлове право/Основи житлового законодавства	3.5	залік
BK16	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності/ Зовнішньо-торгівельні відносини	4	залік
BK17	Інвестиційне право/Правові основи інвестування	3	залік
BK18	Митне право/Правове регулювання митної справи	3	залік
BK19	Право інтелектуальної власності/Інтелектуальна власність	3	залік
BK20	Судові та правоохоронні органи/Правові засади правоохоронної діяльності	4	залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів		66 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема

I курс					
KOP	I семестр	Кре - дит и	KOP	II семестр	Кре - дит и
OK1	Історія України	4	OK 13	Теорія держави і права	6
OK 4	Іноземна мова	4			
OK8	Основи медичних знань та охорони здоров'я	3	OK 12	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3
OK6	Історія держави і права України	6	OK 7	Конституційне право України	6
OK11	Логіка	3	BK 10	Історія держави і права зарубіжних країн	5
OK10	Юридична деонтологія	5	BK 7	Основи психології	3.5
OK 9	Римське цивільне право	5	BK 3	Риторика	3,5
			BK8	Основи медіаграмотності	3
Разом із вибірковою частиною		30	Разом із вибірковою частиною		30
II курс					
KOP	III семестр	Кре - дит и	KOP	IV семестр	Кре - дит и
OK 2	Філософія, етика та естетика	4	OK 19	Фінансове право	5

OK 5	Історія української культури	3	OK 21	Цивільне та сімейне право	5
OK 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	OK 24	Кримінальне право	6
OK18	Адміністративне право	7	OK 33	Курсова робота з теорії держави і права, конституційного права	3
OK21	Цивільне та сімейне право	6	OK 34	Виробнича практика у судових та правоохоронних органах	4
BK 9	Українознавство	4	BK 11	Конституційне право зарубіжних країн	3.5
BK 1	Правові аспекти гендеру	3	BK 15	Житлове право	3.5
Разом із вибірковою частиною		30	Разом із вибірковою частиною		30

III курс

KOP	V семестр	Кре-дити	KOP	VI семестр	Кре-дити
OK20	Трудове право	5	OK 25	Кримінальний процес	6
OK24	Кримінальне право	6			
OK26	Цивільний процес	6	OK 27	Господарське право	3
OK27	Господарське право	2			
OK16	Міжнародне приватне право	3	OK 31	Курсова робота з цивільного, сімейного, господарського права	4
OK14	Адвокатура та нотаріат в Україні	3	OK35	Виробнича практика в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах і в організаціях	5
BK 4	Соціологія	2	BK 6	Етика та естетика	3
			BK 12	Земельне право	3
BK 2	Економічна теорія	3	BK 18	Митне право	3
			BK 19	Право інтелектуальної власності	3
Разом із вибірковою частиною		30	Разом із вибірковою частиною		30

IV курс

KOP	VII семестр	Кре-дити	KOP	VIII семестр	Кре-дити
OK23	Міжнародне право	4	OK 22	Екологічне право	4
OK29	Криміналістика	4	OK28	Муніципальне право	6
OK27	Господарське право	4			
OK15	Міжнародне економічне право	3			

OK32	Курсова робота з адміністративного, фінансового, муніципального права	4	OK 17	Господарський процес	3
BK14	Правове регулювання ринку цінних паперів	3	OK30	Господарські зобов'язання	4
BK16	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	OK 36	Виробнича практика у правоохоронних органах, органах державної влади та місцевого самоврядування	4
BK20	Судові та правоохоронні органи України	4	BK5	Історія вченъ про державу і право	3
			BK 13	Аграрне право	3
			BK 17	Інвестиційне право	3
Разом із вибірковою частиною		30	Разом із вибірковою частиною		30

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня «бакалавр» спеціальності 081 Право здійснюється у вигляді атестаційного екзамену.

За умови успішного проходження державної атестації випускнику вдається документ встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавр права.

I. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.	+	+	+		+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.					+	+	+			+			+	+		+	+	+	+					+	+	
СК 15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування		+			+					+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	+	+	+		+	+	+	+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 17 Здатність до застосування в юридичній діяльності системи кримінально-правових норм, які визначають підстави та принципи кримінальної відповідальності, а також те, які суспільно небезпечні діяння є злочинними і які покарання слід застосовувати до осіб, що їх вчинили																			+	+	+	+	+	+	+	
СК 18 Знання предметної області та розуміння судової і правоохранальної діяльності держави						+				+	+								+		+			+	+	
СК 19 Здатність здійснювати кримінально-правову кваліфікацію кримінальних правопорушень.																			+	+	+				+	
СК 20 Здатність застосовувати засоби, прийоми та методи збирання, дослідження, оцінки доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень.													+						+	+				+	+	
СК 21 Здатність застосовувати нормативно-правові засади здійснення оперативно-розшукової діяльності.																			+	+		+		+	+	
СК 22																			+							+
СК 23. Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності													+		+										+	
СК 24 Здатність визначати та аналізувати правову основу діяльності органів юстиції										+			+					+								

СК 25 Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління

ІІ.Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

ПРН 9 Самостійно визначати обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій			+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	+ +	
ПРН 10 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.	+		+ +	+ +	+ +			+ +		+ +			+ +		+ +		+ +		+ +					
ПРН 11 Володіти базовими навичками риторики.	+		+ +	+ +	+ +		+ +		+ +															
ПРН 12 Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.		+	+ +	+ +		+ +			+ +	+ +			+ +		+ +		+ +		+ +		+ +	+ +	+ +	
ПРН 13 Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та	+		+ +	+ +		+ +	+ +	+ +	+ +	+ +		+ +		+ +		+ +		+ +		+ +	+ +	+ +	+ +	

супільного контексту																										
ПРН 14 Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.						+	+	+			+		+		+	+						+	+	+	+	+
ПРН 15 Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.								+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 16 Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності								+				+		+		+						+	+	+	+	+
ПРН 17 Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.	+		+	+		+		+			+		+									+			+	+

обґрунтовані правові висновки																										
ПРН 22 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях						+					+	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 23 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях						+	+			+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		

ІІІ.Матриця відповідності програмних компетентностей вибірковим компонентам освітньої програми

СК 3 Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.	+				+	+			+				+		+	+	+	+
СК 4 Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.	+				+	+			+	+	+	+	+					+
СК 5 Здатність застосовувати знання зasad і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.	+												+		+	+	+	
СК 6 Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.	+									+	+	+	+					+
СК 7 Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.													+		+	+	+	+
СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.										+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 9. Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів.		+											+		+	+	+	
СК 10 Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.																		
СК 11 Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.			+							+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.	+			+					+	+			+	+	+	+	+	+
СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.		+								+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо	+						+	+					+		+	+	+	

нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.																	
СК 15 Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування													+	+	+	+	+
СК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	+	+					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 17 Здатність до застосування в юридичній діяльності системи кримінально-правових норм, які визначають підстави та принципи кримінальної відповідальності, а також те, які суспільно небезпечні діяння є злочинними і які покарання слід застосовувати до осіб, що їх вчинили												+	+	+	+		
СК 18 Знання предметної області та розуміння судової і правоохранної діяльності держави																	+
СК 19 Здатність здійснювати кримінально-правову кваліфікацію кримінальних правопорушень.																	+
СК 20 Здатність застосовувати засоби, прийоми та методи збирання, дослідження, оцінки доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень.																	+
СК 21 Здатність застосовувати нормативно-правові засади здійснення оперативно-розшукової діяльності.																	+
С К																	
СК 23 .Здатність вирішувати практичні ситуації в ході притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності																	
СК 24 Здатність визначати та аналізувати правову основу діяльності органів юстиції																	+
СК 25 Вміння аналізувати нормативні акти, якими визначається компетенція органів державної влади і управління											+		+	+	+	+	

IV. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	BK 1	BK 2	BK 3	BK 4	BK 5	BK 6	BK 7	BK 8	BK 9	BK 10	BK 11	BK 12	BK 13	BK 14	BK 15	BK 16	BK 17	BK 18	O K 19	BK 20
ПРН 1 Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	+		+				+		+		+	+	+			+	+	+	+	+
ПРН 2 Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.	+		+		+		+		+		+					+	+	+	+	+
ПРН 3 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.	+		+	+	+		+	+	+				+	+		+	+	+	+	+
ПРН 4 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.	+	+	+			+		+	+	+				+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5 Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.				+	+	+		+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 6 Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему		+	+			+		+		+	+	+								+
ПРН 7 Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.	+		+		+			+		+			+	+						
ПРН 8 Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин	+	+		+	+			+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій							+	+				+	+		+				+	
ПРН 10 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.	+		+		+			+		+		+			+					+

ПРН 11 Володіти базовими навичками риторики.			+			+			+			+			+			+	+
ПРН 12 Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.	+	+	+		+		+	+	+						+				+
ПРН 13 Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту	+		+	+	+		+				+			+	+	+	+	+	+
ПРН 14 Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з передходжерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.	+	+		+			+	+			+			+	+	+	+	+	
ПРН 15 Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	+	+	+	+			+	+			+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 16 Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності	+	+		+			+			+	+							+	+
ПРН 17 Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.		+					+			+	+			+				+	
ПРН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.	+					+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 19 Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права	+				+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 20 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів	+		+	+	+	+	+			+	+		+		+	+	+	+	
ПРН 21 Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрутовані правові висновки	+						+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 22 Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях										+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 23 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях	+									+	+			+					

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Право»
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»

Сучасні технології правоохоронної діяльності та методики системного підходу до вирішення завдань із забезпечення прав і свобод людини, застосування спеціальної техніки, спеціальних, оперативних та оперативно-технічних засобів, вимагають практичних вмінь та навичок. Виконання окреслених стратегічних завдань може бути покладено на працівників, які мають ґрунтовні професійні знання, володіють розвинутими уміннями і навичками вміло організовувати та здійснювати взаємодію у процесі практичної діяльності і спроможні ефективно використовувати сучасні технології. Важливого значення у сучасних умовах набувають питання підготовки майбутніх спеціалістів у галузі права.

Освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня, що застосовується у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю 081 «Право», розроблена і затверджена з урахуванням сучасних вимог щодо підготовки фахівців у сфері права.

Компоненти освітньо-професійної програми орієнтовані на актуальні напрями у рамках яких можливе подальша професійна кар'єра здобувача вищої освіти. Структура та зміст освітньої програми свідчить про те, що вона спрямована на отримання здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 як теоретичних так і практичних знань, умінь та навичок.

Навчальний план, графік освітнього процесу підготовки бакалаврів повністю відповідає завданням освітньо-професійної програми «Право». Перелік та обсяг обов'язкових, вибіркових компонентів відповідають

структурно-логічній схемі підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Право, що забезпечує досягнення програмних результатів навчання та набуття відповідних програмних компетенцій.

Таким чином, рецензована освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня, що реалізується у Національному університеті «Чернігівський коледж» імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю 081 «Право», містить всі необхідні структурні компоненти, спрямована на формування компетентностей, достатніх для здійснення практичної юридичної діяльності, відповідає сучасному розвитку науки та практики і може бути рекомендована до застосування.

Директор Чернігівського НДЕКЦ МВС

14.08.2020

Микола МАКСИМЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 081 Право
галузь знань 08 Право

Підготовка конкурентоспроможних фахівців-правознавців є першочерговим завданням для Українських закладів вищої освіти загалом та для НУ «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка як для регіонального вузу, першочергово. Проект представленої ОП «Право» спеціальність 081 Право, галузь знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1379 від 12.12.2018 року.

В освітній програмі зазначено її особливості та окреслена орієнтація. Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЄКТС. Дана освітня-професійна програма має чітко сформульовані цілі, мету, об'єкт вивчення. Теоретичний зміст освітньої програми становить: правові доктрини, цінності та принципи на яких базується творення права, його тлумачення та особливості застосування. Представлена освітня програма готує правників які будуть здатні аналізувати та оцінювати вплив правої системи Європейського союзу на правову систему України та матимуть здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правої системи та правозастосування в Україні. Відтак, освітня програма «Право» спеціальності 081 Право, галузі знань 08 для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є актуальною і, як результат, здійснюватиме якісну підготовку здобувачів вищої освіти.

Доктор юридичних наук, професор
 Заступник Голови
 Деснянського районного суду
 м. Чернігова 27.08.2018

Вадим КОВЕРЗНЕВ

**НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ
РАДА АДВОКАТІВ
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**UKRAINIAN NATIONAL
BAR ASSOCIATION
CHERNIHIV REGIONAL
BAR COUNCIL**

14038, м.Чернігів, проспект Перемоги, 139, кімната 705
тел: +38 (0462) 67-62-58
email: rada_advokativ_ch@ukr.net, веб-сайт: advokatrada.org.ua

apartment 705, 139 Peremohy Avenue, Chernihiv, 14038 Ukraine
тел: +38 (0462) 67-62-58
email: rada_advokativ_ch@ukr.net, веб-сайт: advokatrada.org.ua

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Право»
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 081 «Право»
галузі знань 08 «Право»

Розвиток правової держави висуває нові виклики до діяльності системи освіти, оскільки виникає потреба в чималій кількості фахівців, які мають бути наділені високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими фаховими компетенціями, здатними до самореалізації і саморозвитку. Саме система освіти, виконуючи свою гуманістичну місію, має підготувати молоду людину до життя у сучасному відкритому світі. Важливого значення в умовах сьогодення набувають питання підготовки майбутніх спеціалістів у галузі права.

Освітньо-професійна програма «Право» першого бакалаврського рівня, що реалізується у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю 081 «Право» розроблена і затверджена закладом вищої освіти з урахуванням сучасних орієнтирів підготовки фахівців у сфері права на підставі стандарту «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 грудня 2018 року № 1379.

Компоненти освітньо-професійної програми розвивають інтегральну, загальну та фахову компетенції. Вони орієнтовані на підготовку бакалавра права з глибокими фундаментальними знаннями, навичками професійної

практичної діяльності, конкурентоспроможного, здатного будувати свою діяльність на основі планування, креативного та творчого підходу, партнерства у комунікації, та вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі у сфері права.

Навчальний план підготовки бакалаврів повністю відповідає завданням, меті освітньо-професійної програми «Право». Графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних і вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Право» і сприяють відповідності програмних результатів навчання запитам роботодавців.

Отже, освітньо-професійна програма «Право» першого бакалавського рівня, що реалізується у Національному університеті «Чернігівський коледж» імені Т.Г. Шевченка за спеціальністю 081 «Право», має комплексний підхід, спрямована на формування компетентностей, достатніх для здійснення професійної юридичної діяльності, відповідає вимогам освіти та науки, що дозволяє рекомендувати її до впровадження.

Голова Ради адвокатів

Чернігівської області

Галина ЯКУБА

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальність 081 Право
галузь знань 08 Право

Спрямованість змін у системі права та приведення її у відповідність до європейських вимог формування громадянського суспільства й побудови правової держави в Україні зумовлює потребу реформування національного законодавства. У сучасній Україні існує потреба суспільства у компетентних, професійно грамотних юристах, здатних застосовувати норми права.

Розроблена з цією метою освітньо-професійна програма «Право» за спеціальністю 081 Право, галузь знань 08 Право, передбачає підготовку бакалаврів права. Освітньо-професійна програма «Право» відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 1379 від 12.12.2018 року.

Обсяг освітньої програми становить 240 кредитів ЕКТС, які спрямовані на формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей. Дано освітньо-професійна програма має чітко сформульовані цілі, мету, об'єкт вивчення. Теоретичний зміст освітньої програми становлять парадигми та принципи права; правотлумачення та правозастосування Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. Освітньо-професійна програма має студентоцентрований характер. Загалом освітня-професійна програма «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право, галузі знань 08 Право є актуальною, повністю відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і, як результат, за якою може здійснюватись якісна підготовка здобувачів вищої освіти.

Депутат Чернігівської міської ради, правознавець

Заступник директора КП «Чернігівський водоканал» Павло ВОВК

